24-мӗш ҫул тухать. Хакӗ 15 пус.

1941
ОКТЯБРЬ
22
ЮНКУН
249 (5964) №

Чӑваш Коммуни

Пӗтӗм тӗнчери пролетарисем, пӗрлешӗр!

ВКП(б) ОБКОМӖПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧӖН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧӖН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧӖН
ХАҪАЧӖ.

Ҫӗнӗ кадрсене куллен пулӑшса пымалла

Социализмлӑ ялхуҫалӑхӗнчи работниксенчен пӗр пайӗ фронта тухса кайнӑ пулин те, колхозсемпе совхозсенче тата машинно-тракторнӑй станцисенче ӗҫ хӑвӑртлӑхӗ вӑйсӑрланмарӗ кӑна мар, вӑл темиҫе хут ӳсрӗ. Фронта тухса кайнисем вырӑнне ҫӗршер совет патриочӗсем тата патриоткисем ӗҫлеме тӑчӗҫ. Вӑрҫӑ пуҫланнӑ кунранах колхозницӑсем тракторпа комбайна вӗренме кӑмӑл турӗҫ. Вӗсем, ҫӗнӗ специальноҫа юратса тата ҫине тӑрса вӗреннипе, часах фронта тухса кайнӑ юлташсене улӑштарчӗҫ. Чылай колхозсенче ертсе пырас ӗҫсене колхозницӑсем туса пыраҫҫӗ. Шуркка ялсоветӗнчи Ворошилов ячӗпе тӑракан колхозра (Шупашкар р.) председатель пулса Е. Петрова, ферма заведующийӗнче — М. Пушаева, кладовщикре — А. Осипова, счетоводра — Н. Васильева юлташсем ӗҫлеҫҫӗ. Вӗсем колхоза пур ӗҫпе те мала кӑларса пыраҫҫӗ. Кӗрхи ӗҫсене ӑнӑҫлӑн вӗҫлеҫҫӗ. Ҫав вӑхӑтрах государство умӗнчи обязательствӑсене те срокран маларах тултарса пыраҫҫӗ.

Хӗрарӑм ялхуҫалӑхӗнче пысӑк вӑй пулса тӑрать. Вӗсем ӗҫӗн пур участокӗсенче те активлӑн ӗҫлесе тӑван ҫӗршывӑн вӑй-хӑватне тӗреклетеҫҫӗ, фронта валли кирлӗ таранах ялхуҫалӑх продукчӗсем парса тӑма тӑрӑшаҫҫӗ. Ҫӗмӗрле районӗнчи «Красный Октябрь» колхоз ферминче пӗтӗмпех хӗрарӑмсем ӗҫлеҫҫӗ, вӗсене коммунистка Арзамасова юлташ ертсе пырать. Колхозницӑсем хӑйсен вырӑнӗнче тӳрӗ кӑмӑлпа тӑрӑшса ӗҫленипе пула колхоз выльӑх-чӗрлӗх ӗрчетмелли государство планне ытлашшипех тултарнӑ. Мария Аксаковӑпа Серафима Илларионова колхозницӑсем кашниех 50-шар пӑру пӑхса ӳстернӗ.

Паллах, вӑрҫӑ кунӗсенче ӳссе пыракан ҫӗнӗ кадрсене партипе совет тата ҫӗрӗҫ органӗсем енчен куллен пулӑшса тата вӗрентсе пыни кирлӗ. Ҫӗнӗ кадрсен авторитетне хӑпартса пымалла. Сталин юлташ 1935 ҫулхи майӑн 4-мӗшӗнче Кремльри дворецра Хӗрлӗ Ҫарӑн академикӗсене вӗрентсе кӑларнӑ чухне: «...хамӑр ҫӗршывра техникӑна малалла илсе пыма пултаракан тата унпа ӗҫлеме пӗлекен кадрӗсем ҫителӗклӗ пулччӑр тесен, эпир чи малтан ҫынсене хисеплеме, кадрсене хисеплеме, пирӗн пӗрлехи ӗҫе усӑ пама пултаракан кашни ҫынна хисеплеме вӗренмелле», тенӗ. Сталин юлташ кадрсем ҫине тимлӗн пӑхма, вӗсене ӗҫре вӗрентсе, куллен кун ҫитӗнтерсе пыма кирли ҫине кӑтартса панӑ.

Ҫӗнӗ работниксем хӑйсене шанса панӑ ӗҫе чыслӑн туса пыма тӑрӑшаҫҫӗ. Вӗсем хӑйсен квалификацине теори енчен хӑпартса пырассишӗн куллен вӗренеҫҫӗ. Анчах, ҫӗнӗ работнике партипе совет активӗ тивӗҫлипе пулӑшса пымасан, ун пек руководитель, темле вӗреннӗ ҫын пулин те, массӑна хӑй пӗччен ертсе пыма вӑй ҫитерейместь. Ҫавӑнпа та ӗҫе уйӑрса лартнӑ кашни ҫӗнӗ работнике активлӑн куллен пулӑшса тӑмалла. Йӗпреҫ районӗнчи «1-ое Мая» артельре, машинно-тракторнӑй станцинче фронта тухса кайнисем вырӑнӗнче ӗҫлекен юлташсене пулӑшассине лайӑх организациленӗ. Кашни ҫӗнӗ работник хӑйне актив пулӑшса пынине туйса тӑрать. Хурамалти «Красный водник» колхозра ҫамрӑк бригадирсем валли ятарласа кӗске сроклӑ курс организациленӗ.

Ҫак лайӑх пуҫарӑва районсенчи ытти колхозсенче те анлӑн сарса пыни кирлӗ. Пирӗн ҫӗнӗ работниксем кирек мӗнле ӗҫре ӗҫлесен те, вӗсем пӗччен пулмалла мар, яланах вӗсем партипе совет активӗ енчен кирлӗ пулӑшӑва илсе тӑччӑр. Ҫапла тӑваҫҫӗ те ӗнтӗ Шупашкар районӗнчи «Рыкша» колхозра. Ҫак кунсенче ку колхозра хӑшпӗр работниксем улшӑнчӗҫ. Нумаях пулмасть, колхоз председательне колхозра лайӑх ӗҫлекен ҫамрӑк хӗрачана Екатерина Иванова юлташа суйласа лартрӗҫ. Кладовщик пулса М. Филаретова, арман заведующийӗнче М. Григорьева, сысна ферминче А. Петрова юлташсем ӗҫлеҫҫӗ. Колхоз счетоводӗ А. Павлов юлташ хӑй вырӑнӗнче ӗҫлеме вӑтам шкултан вӗренсе тухнӑ А. Григорьева юлташа вӗрентет. Ҫак ҫӗнӗ работниксене ВКП(б) райкомӗ кулленех пулӑшу парса тӑрассине организациленӗ. Ҫӗнӗ руководительсене практикӑллӑ пулӑшу парса тӑма ВКП(б) райкомӗн представительне Петрова юлташа ҫирӗплетнӗ. Ҫакна май Иванова юлташ пысӑк хуҫалӑха ертсе пыма ӗҫе хӑвӑрт хӑнӑхса пырать. Колхозниксен хушшинче унӑн авторитечӗ хӑпарса пырать. Пӗр шухӑшлӑ пулса ӗҫленипе колхоз ялхуҫалӑх ӗҫӗсене ытти колхозсемпе танах туса пырать.

Анчах пур колхозсенче те мар ҫӗнӗ кадрсемшӗн тимлӗн тӑрӑшаҫҫӗ-ха. Ӗҫе организацилеме пулӑшас чухне кадрсене унталла та кунталла турткалани те пулкалать. Ҫакӑ ӗнтӗ кадрсене пулӑшни мар, ӗҫлес хастарлӑха пӳлсе пыни пулать. Партипе правительство тата Сталин юлташ пур ӗҫсене те вӑхӑта тивӗҫлӗ пек ҫӗнетсе лайӑхлатма вӗрентеҫҫӗ. Пӗр ӗҫе те вӑйсӑрлатни пулмалла мар, пурне те вӑрҫӑ вӑхӑтӗнчи хӑвӑртлӑхпа туса пырас пулать. Кадрсене хатӗрлес тата ҫӗнӗ кадрсене воспитани парас, вӗсене ӗҫре практикӑллӑ пулӑшу парса пырас ӗҫ те ҫав майлах пулса пымалла. Ҫынна уйӑрса лартнипех лӑпланни пулмалла мар, ӑна ӗҫре ӳссе пыма пулӑшса тӑмалла. Колхозсене лайӑх руководство кирлӗ, ҫав руководствӑна колхозсене чи малтан парти райкомӗсен памалла. Ҫавӑнпа та ӗнтӗ ертсе пыракан кадрсене суйласа илме тата вӗсене политикӑллӑ воспитани пама парти райкомӗсен колхозсене ҫине тӑрсах пулӑшмалла.

ЧӐВАШ АССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕТ ПРЕЗИДИУМӖН

УКАЗӖ

Чӑваш АСС Республикинчи промышленноҫпа чугунҫул транспорчӗн чи лайӑх стахановецӗсене наградӑласси ҫинчен

Вӑрҫӑ вӑхӑтӗнче производствӑра ӗҫлесе пысӑк ҫитӗнӳсем тунӑшӑн Чӑваш АССР Верховный Совет Президиумӗн хисеплӗ грамотине парса ҫаксене наградӑлас:

Шупашкар хули тӑрӑх

1. Михаил Михайлович **Гурина** — котельщиксен бригадирне;
2. Зиновий Филиппович **Малинова** — водопроводӑн слесарь-монтажникне;
3. Александр Васильевич **Филиппова** — Шупашкарти электростанцин главнӑй механикне

Канаш хули тӑрӑх

4. Иван Андреевич **Андрианова** — Канаш станцинчи ҫулсен службин 5-мӗш дистанцийӗнчи мастерскойӗнче ӗҫлекен слесаре;
5. Сергей Семенович **Дементьева** — Канашри вагонсем юсакан заводри тимӗрҫе;
6. Иван Ефремович **Ефремова** — Канаш станцинчи депора ӗҫлекен слесаре;
7. Пелагея Дмитриевна **Калашниковӑна** — Канашри вагонсем юсакан заводри токаре;
8. Павел Осипович **Мазенкова** — Канашри вагонсем юсакан заводри токаре;
9. Павел Назарович **Назарова** — Канаш станцинчи депо машинистне, малтан Чӑваш АССР Верховный Совет Президиумӗн хисеплӗ грамотипе наградӑланӑскерне;
10. Алексей Федорович **Орешникова** — Канашри вагонсем юсакан заводри ремонтсем тӑвакан слесарнӑй бригадӑн бригадирне;
11. Петр Павлович **Павлова** — Канаш станцинчи движени службин тӑваттӑмӗш отделенинчи поездсене пухса йӗркелекенӗ;
12. Василий Семенович **Семенова** — Канаш станцинчи ҫыхӑнупа сигнализацин тӑваттӑмӗш цистанцин электромеханикне;
13. Яков Федорович **Тимофеева** — Канашри вагонсем юсакан заводри токаре;
14. Павел Васильевич **Храмова** — Канашри вагонсем юсакан заводри платформӑсем тӑвас тӗлӗшри слесарнӑй ӗҫсен бригадирне.

Улатӑр хули тӑрӑх

15. Александр Ксенофонтович **Волкова** — Улатӑр станцин депори дежурнӑйне;
16. Дмитрий Тимофеевич **Глазова** — Улатӑрти паровозсем юсакан заводри урапасем тӑвакан цех начальникне;
17. Петр Иванович **Дульцева** — Улатӑр станцинчи депора ӗҫлекен слесаре;
18. Александр Петрович **Козлова** — Улатӑрти вӑрман завочӗсен группинчи грузчике;
19. Александр Степанович **Макшанова** — Улатӑрти паровозсем юсакан заводри тимӗрҫӗ цехӗн начальникне;
20. Александр Иванович **Сократова** — Улатӑрти паровозсем юсакан заводри слесаре.

Чӑваш АССР Верховный Совет Президиумӗн Председателӗ
З. АНДРЕЕВА.

Чӑваш АССР Верховный Совет Президиумӗн Секретарӗн обязанноҫӗсене туса пыраканӗ А. ИЗМАЙЛОВ.

Шупашкар хули,
1941 ҫулти октябрӗн 8-мӗш.

Совет Информаци Бюровӗнчен

Октябрӗн 20-мӗшӗнчи каҫхи пӗлтерӳ

Октябрӗн 20-мӗшӗнче ҫапӑҫусем пӗтӗм фронтра пулса пынӑ, Можайск, Мало-Ярославец тата Таганрог енӗсенче уйрӑмӑнах вӑйлӑ ҫапӑҫусем пулнӑ. Хӗвеланӑҫ фронтӗнче нимӗҫсен фашистла войскисем, танксен пысӑк соединенийӗсем пулӑшнипе, пирӗн позицисем ҫине темиҫе хаяр атака тума хӑтланнӑ. Пирӗн войскӑсем нимӗҫсен атакисене сирсе янӑ.

Октябрӗн 19-мӗшӗнче нимӗҫсенне 23 самолет пӗтерсе тӑкнӑ. Пирӗн 7 самолет пӗтнӗ.

* * *

Ҫапӑҫусенчен пӗринче минометчик Кандыба юлташ вӑйлӑн аманнӑ пулнӑ. Аманнӑ пулин те Кандыба юлташ хӑйӗн миномечне пӑрахса хӑварман, ӑна чаҫе илсе пынӑ.

* * *

Фронтӑн Орел енчи участокӗсенчен пӗринче кӗрешекен пирӗн авиаци чаҫӗ октябрӗн 19-мӗшӗнче пӗр кун хушшинче тӑшманӑн 23 танкне, 6 броневикне тата 31 автомашинине пӗтерсе тӑкнӑ. Ҫав кунах ҫак авиаци чаҫӗнчи летчиксем противникӑн аэродромне ӑнӑҫлӑн атакӑланӑ, унта нимӗҫсен 20 самолетне пӗтерсе тӑкнӑ.

* * *

Орел енче фашистла войскӑсене хирӗҫ пирӗн танкистсем хӑюллӑн та паттӑррӑн ҫапӑҫаҫҫӗ, тӑшмана сисӗнмеллех пыра-пыра ҫапаҫҫӗ. Танкист Зеньковский октябрӗн 19-мӗшӗнче орудисемпе пулеметсенчен персе тата хӑйӗн танкӗн гусеницисемпе таптаса противникӑн пехотине пӗр ротӑна ҫити пӗтерсе тӑкнӑ. Танкист Шестопалов ҫав кунах нимӗҫсен 4 танкне ҫӗмӗрсе пӗтернӗ. Тӑшмана хирӗҫ Воробьев лейтенантӑн танковӑй экипажӗ паттӑррӑн ҫапӑҫать. Октябрӗн 18-мӗшӗнче Ильково ялӗнче танкистсем нимӗҫсен горючи тултарса тӑракан 14 танкне тупса палӑртнӑ та вӗсене хирӗҫ ҫапӑҫма тытӑннӑ, ҫав ҫапӑҫура нимӗҫсенне 9 танк пӗтерсе тӑкнӑ.

* * *

Германи фашисчӗсем Бельгие ҫаплах ҫаратаҫҫӗ тата Бельги халӑхне террорсемпе асаплантараҫҫӗ. Килнӗ сведенисем кӑтартса панӑ тӑрӑх, нимӗҫсем Бельгирен мӗн пуррине пӗтӗмпех, вӑл шутра продовольствин пӗчӗк запасне те, турттарса тухаҫҫӗ. Бельги халӑхне выҫлӑха кӗртсе ӳкереҫҫӗ, халӑхран хаклӑ ӑшӑ япаласене туртса илеҫҫӗ. Бельгирен интеллигенцин нумайрах пайӗ гитлеровецсем ҫине тӑшманла пӑхнӑ пирки Бельгири интеллигенци хушшинче арестсем туса ирттереҫҫӗ. Октябрь уйӑхӗнче кӑна нимӗҫсем Бельгири журналистсене, учительсене, служащисене, священниксене 400 ҫынна яхӑн арестленӗ. Ҫав хисепрен 50 ҫынна асаплантарса вӗлернӗ, ыттисен кунҫулӗ паллӑ мар. Куртрэ ятлӑ вырӑнти нимӗҫ чиновникӗ унти халӑха ҫапла каланӑ: «Бельгия хӑйне уйрӑм ҫӗршыв пулма пӑрахнӑ ӗнтӗ, сирӗн ҫакна ӑнланас пулать. Ҫавӑнпа та сирӗн ӗлӗкхи йӗркесене манма вӑхӑт. Ӑнланас пулать: сирӗн тивӗҫлӗх—нимӗҫсем валли продуктсем туса кӑларасси, нимӗҫсемшӗн ӗҫлесси, пирӗн приказсене пурнӑҫа кӗртесси пулса тӑрать, сирӗн текех политика ҫинчен шухӑшламалла мар».

Октябрӗн 21-мӗшӗнчи ирхи пӗлтерӳ

Октябрӗн 21-мӗш ыран тенӗ чух ҫӗрле пӗтӗм фронтра ҫапӑҫусем пынӑ. Калинин, Можайск тата Мало-Ярославец енӗсенче уйрӑмӑнах вӑйлӑ ҫапӑҫусем пулнӑ.

* * *

Орел енче ҫапӑҫакан пирӗн чаҫсем, нимӗҫсен фашистла войскисем хӗссе пынине чарса тӑрса, тӑшмана пысӑк ҫухатусем кӳреҫҫӗ. Еремин командирӑн танковӑй чаҫӗ 6 кун хушши пынӑ ҫапӑҫусенче тӑшманӑн 97 танкне, 43 орудине, 15 тягачне, горючи тата противникӑн пехотине турттарса пыракан 13 автомашинине пӗтерсе тӑкнӑ. Лейтенант Луговойӑн танк экипажӗ хӑйӗн орудийӗсенчен персе нимӗҫсен 12 танкне, противникӑн 4 миномечне тата зенитнӑй икӗ батарейине пӗтерсе тӑкнӑ. Старший сержантӑн Берестнев юлташӑн танк экипажӗ нимӗҫсен 4 танкне, 4 тягачне тата 6 йывӑр орудине пӗтерсе тӑкнӑ.

Асса кайнӑ тӑшмана хирӗҫ совет артиллерисчӗсем паттӑррӑн ҫапӑҫаҫҫӗ. Оруди командирӗ Кожерев юлташ октябрӗн 18-мӗшӗнче нимӗҫсен 5 танкне персе ҫӗмӗрнӗ. Кӗҫӗн сержантӑн Пищук юлташӑн оруди расчечӗ нимӗҫсен пикировка тӑвакан 8 самолечӗ тапӑннине сирсе янӑ тата тӑшманӑн икӗ самолетне персе ӳкернӗ.

* * *

Гитлер приказӗ тӑрӑх Хӗвелтухӑҫ фронтне янӑ Итали войскисен сухатӑвӗсем пысӑк пулни тата Германие продовольстви ӑсатнӑ пирки продовольстви тӗлӗшпе ӗҫсем йывӑрланса ҫитни Итали халӑхӗн сарлака сийӗсем Муссолинин политикипе пысӑккӑн кӑмӑлсӑрланасси патне илсе пынӑ. Кӑнтӑр фронтӗнче пирӗн войскӑсем тыткӑна илнӗ Итали салтакӗсен показанийӗсем те ҫакна лайӑх ҫирӗплетсе параҫҫӗ. Тыткӑна илнӗ Итали салтакӗ Джентилле хӑйне допрос тунӑ чухне ҫапла каласа панӑ: «Эпир вырӑссене хирӗҫ вӑрҫасшӑн пулман тата халӗ те вӑрҫасшӑн мар. Шутласа кӑларма ҫук асап тӳснисӗр пуҫне, салтаксем ҫак вӑрҫӑран урӑх нимӗн те илеймеҫҫӗ. Вырӑссене хирӗҫ ҫапӑҫнӑ чухне пирӗн чаҫсен ҫухатусем питӗ пысӑк пулчӗҫ. Манӑн ротӑра мӗнпурӗ те 34 боец кӑна юлчӗ, ыттисем вилчӗҫ е аманчӗҫ. Пире ют интерессемшӗн вилме Российйӑна янӑ Гитлерпа Муссолинине эпир ылханатпӑр. Итали халӑхӗ халех ӗнтӗ выҫӑпа аптӑрать. Тӑраниччен ҫимен пирки кӑҫал манӑн пӗртен пӗр ачам вилчӗ».

* * *

Совет Союзӗнчи ӗҫҫыннисем фабрикӑсемпе заводсенче, колхозсемпе совхозсенче геройла ӗҫлесе, Хӗрлӗ Ҫарӑн тылне ҫирӗплетеҫҫӗ, гитлерла Германие ҫапса аркатмашкӑн ҫӗнтерӳ тупаҫҫӗ. Амур ҫинчи Комсомольскри машинӑсем тӑвакан заводри ҫамрӑк рабочисем Сальников, Литвиненко, Бобров, Думдин тата ытти нумай юлташсем кулленех 2—2,5 норма тултараҫҫӗ. Лидия Лешакова тата Александр Веселов стахановецсем, хӑйсен заданийӗсене сентябрь уйӑхӗнче 200 процент тултарнӑскерсем, нормӑна 400—450 процента ҫити тултарса пыраҫҫӗ. Лейтенант Шмидт ячӗпе тӑракан машинӑсем тӑвакан заводра ҫулталӑк пуҫламӗшӗнчен тытӑнса ӗҫ тухӑҫлӑхӗ 46,6 процент ӳснӗ. Завод октябрӗн 15-мӗшӗнче хӑйӗн ҫулталӑкри программипе тултарнӑ. Ҫурҫӗр Уралри боксит рудникӗсенчи бурильщиксем Багаутдинов тата Коваленко сменӑра икшер норма тултараҫҫӗ. Октябрӗн 10-мӗшӗнче вӗсем ҫулталӑкри заданине тултарнӑ та ӗнтӗ. Ҫав рудниксен механически цехӗнчи рабочисем пурте хӑйсен нормисене ирттерсе тултараҫҫӗ. Кӑнтӑр рудникӗнчи рабочисем октябрӗн 15-мӗшӗнче хӑйсен 11 уйӑхри производство планне тултарнӑ. Лысьвенскри металлурги заводӗнчи рабочисем хӑйсен ӗҫ тухӑҫлӑхне чылаях ӳстернӗ. Токарь-лекальщик Лаврентьев ответлӑ заданине срокчченех пурнӑҫа кӗртсе нормӑна 400 процент тултарнӑ. Токарь Колесников, икӗ станокпа ӗҫлесе, сменӑра яланах 4—6-шар норма тултарать. Юлашки вӑхӑтра панӑ заданисенчен пӗрине 2.500 процент тултарнӑ. Слесарь-лекальщиксем Дубовцев, Чупурин, Буззунов тата ыттисем те сменӑра 4—7 норма тултараҫҫӗ. Черемховскри кӑмрӑк бассейнӗнче ӗҫлекен рабочисем планран ирттерсе ҫӗршер тонна кӑмрӑк кӑлараҫҫӗ. 8-мӗш номерлӗ шахта хӑйӗн 10 уйӑхри программине октябрӗн 10-мӗш тӗлне тултарнӑ.

Колхозниксен парни

СОВЕТСКОЕ. Колхозниксемпе колхозницӑсем Октябрь уявне государство умӗнчи парӑмсене парса татнипе кӗтсе илеҫҫӗ. Ҫакна май колхозсенче халь ӗҫри ҫӗкленӳ пысӑк хумпа сарӑлса пырать.

Этмен ялсоветне кӗрекен 4 колхоз колхозникӗсем Виҫҫӗмӗш Пятилетка (тӑваттӑмӗш ҫулти кӑларӑм) Заемӗн подписка укҫисене пӗтӗмпех тӳлесе татрӗҫ. Мӑн Пакӑш, Тури Ачак, Чумаркасси ялсовечӗсене кӗрекен колхозсенчи колхозниксем те подписка укҫисене тӳлесе татрӗҫ. Заем укҫине пухасси ытти ялсовечӗсенче те япӑхах мар пырать. Якейкинӑри колхозниксем 1200 тенкӗ тӳлерӗҫ т. ыт.

Ҫакӑн пекех колхозниксем укҫа-тенкӗ парӑмӗсене те вӑхӑтра тӳлеме тӑрӑшаҫҫӗ. Этмен ялсовечӗ укҫа-тенкӗ пухас плана 10 кун хушшинче 32 процент тултарчӗ. Тури Ачак, Турай, Чемей ялсовечӗсем укҫа-тенкӗ пухас тӗлӗшпе тӑваттӑмӗш квартал планне срокчен тултарассишӗн кӗрешеҫҫӗ.

Як. СИГАЙ.

Пур обязательствӑсене те тултарнӑ

ПЕРВОМАЙСКОЕ. Нӑрваш Шӑхалӗнчи «Восход» колхоз государство умӗнчи пур обязательствӑсене те тултарнӑ. Государствӑна сӗт, аш-какай, ҫӑмарта, ҫӑм та парса татнӑ. Машинно-тракторнӑй станци ӗҫлесе панӑшӑн 35 центнер тырӑ леҫсе панӑ.

Колхозниксене халь ӗҫкунӗ тӑрӑх пӗрер килограмм тырӑ валеҫсе панӑ. Колхозра тӑрӑшса ӗҫлекен колхозниксем вуншар пӑт тырӑ илнӗ. В. Ахмеев 738 ӗҫкунӗ тунӑ, вӑл аванс шучӗпе 46 пӑт, Е. Шайманов колхозник 400 килограмм тӗштырӑ илнӗ.

Хӗвеланӑҫ енче

(„Правда" хаҫатӑн специальнӑй военнӑй корреспонденчӗ)

Мускав патне пыракан ҫулсем ҫинче вунҫичӗ кун хушши ӗнтӗ вӑйлӑ тата хаяр ҫапӑҫусем пыраҫҫӗ. Наступлени тума пуҫланӑ малтанхи кунсенче нимӗҫ войскисем чылай малалла кайрӗҫ, анчах вӑйлӑн хирӗҫ тӑнине тӗл пулнӑ хыҫҫӑн, вӗсем куҫса пырас хӑвӑртлӑх чакма пуҫларӗ. Кирек мӗнле пулсан та, кашни утӑм ҫӗре, кашни яла нимӗҫсем пысӑк ҫухатусем тӳснипе йышӑнса илеҫҫӗ, вӗсене илес умӗн яланах вӑйлӑ тата юнлӑ ҫапӑҫусем пулса иртеҫҫӗ.

Хӗвеланӑҫ енче наступлени пуҫланӑ малтанхи кунсенчех, октябрь пуҫламӗшӗнче, нимӗҫ войскисем пирӗн оборона ҫине кӗтмен ҫӗртен тата вӑйлӑн пырса ҫапма шутланӑ пулмалла. Нимӗҫсем шутланӑ тӑрӑх, ҫавӑн пек пырса ҫапни питӗ те хӑватлӑн тата вӑйлӑн пулмалла пулнӑ, ҫакӑн хыҫҫӑн пирӗн чылай вӑхӑт хушши тӑна кӗмесӗр выртмалла пулнӑ имӗш. Нимӗҫсем хӑйсен юратнӑ меточӗсемпе ҫапӑҫаҫҫӗ: сывлӑшран вӗҫсе пырса вӗҫӗмсӗр бомбӑсем пӑрахаҫҫӗ, танксен пысӑк колоннисене кӗртсе ярса фронт линине татаҫҫӗ, десантсем антараҫҫӗ. Наступлени пуҫланас умӗн нимӗҫсем пысӑк вӑйсем пухса тӑратнӑ пулнӑ. Вӗсене пӗтӗмпех пирӗн чаҫсене хирӗҫ кӗртсе янӑ.

Калинин енче малтанхи пекех вӑйлӑ ҫапӑҫусем пыраҫҫӗ. Атакӑсене хирӗҫ пирӗн контратакӑсем тӑваҫҫӗ. Кунта кашни сӑртшӑн, кашни айлӑмшӑн, ялсенче кашни суртшӑн ҫапӑҫусем пыраҫҫӗ. Нимӗҫсем хуласенчен пӗрне йышӑнса илнӗ, анчах унта халӗ те урамри ҫапӑҫусем пулса иртеҫҫӗ. Боецсем чердаксем ҫинчен, баррикадӑсенчен, килхушшинче чавнӑ окопсенчен тӑшман ҫине персе тӑраҫҫӗ, вӗсем вырӑнти отрядсемпе, хӑюллӑ добровольцсемпе пӗрле хулана малалла та сыхлаҫҫӗ. Каҫ пулнӑ тӗле урамри ҫапӑҫусем лӑпланнӑ. Анчах кӗтмен ҫӗртен площаде советӑн йывӑр танкӗ пырса кӗнӗ, вӑл танка тӗлӗнмелле хӑюллӑ, шиксӗр тата тӳсӗмлӗ ҫын—старший сержант Михаил Горобец илсе пынӑ. Вӑл кӗтмен ҫӗртен пырса кӗнӗ те, нимӗҫ пехотин колоннине пулеметран персе тӑнӑ, площадьре тӑракан 20 автомобиле тивертсе янӑ та, каллех таҫта кайса ҫухалнӑ. Хулара нимӗҫсем хушшинче паника сарӑлса кайнӑ, нимӗҫсем пӗр-пӗрин ҫине пенӗ, ҫӗрлехи тӗттӗм каҫ вӗсем хӑйсене те палласа илеймен, — автомобильсене кам чӗртсе янӑ тата пехота ҫине кам персе тӑнӑ-ха,—ҫакна вӗсем чухласа илеймен. Пирӗн ҫынсем ҫакӑнпа усӑ курса урам хушшинчи ҫапӑҫусене тепӗр хут ҫӗнӗ вӑйпа пуҫласа янӑ.

Площадьре тата уйрӑмӑнах чугунҫул станцийӗнче нимӗҫсен виллисем купаланса выртнӑ. Вӗсене васкавлӑн пуҫтарнӑ, анчах ҫав вырӑнта каллех виллесем выртаҫҫӗ. Урамсенчи ҫапӑҫусем вӑхӑтӗнче пирӗн боецсем тӑшманӑн 18 танкне, икӗ бронемашинине, икӗ орудине, салтаксемпе офицерсене 1.500 ҫын вӗлерсе тӑкнӑ. Хоменко командирӑн боецӗсем хӑйсен тӑван ҫӗршывне, Мускав патне пыракан ҫулсене ҫапла сыхлаҫҫӗ.

Ҫапӑҫусем малалла та пыраҫҫӗ, Хоменко боецӗсем контратакӑна куҫнӑ. Калинин енче нимӗҫсем пырса кӗмелле мар хурҫӑ пек ҫирӗп заслон туса хурас пулсан малашне татах та хаяр тата юнлӑ ҫапӑҫусем пулмалла.

Фронтӑн Н-ски часть оборонӑра тӑракан участокӗнче пирӗн войскӑсем хӑйсем йышӑннӑ позицине ҫирӗппӗн тытса тӑраҫҫӗ. Пирӗн оборонӑллӑ вырӑнсене нимӗҫсем е пехотӑн пысӑк соединенийӗсемпе е тата танк колоннисемпе вӗҫӗмсӗрех атакӑлаҫҫӗ. Анчах пур атакӑсене те сирсе пӑрахаҫҫӗ. Эпир унта капитан Андрей Севрюков юлташпа тӗл пултӑмӑр. Вӑл хӑйӗн боецӗсемпе пӗр пӗчӗк участока сыхлать. Ҫӗрле вӑл нимӗҫсем икӗ батальонпа тунӑ атакӑна сирсе пӑрахнӑ. Тӑшмансем пӗтӗм пӗвӗпе тӑрса атакӑна кӗнӗ, пирӗн пулеметчиксем вӗсен малти речӗсене ҫулса тӑкнӑ, анчах нимӗҫсем хӑйсен салтакӗсен виллисем урлӑ каҫса автоматсем пек малалла кӗрсе пынӑ. Каярахпа ҫакна палӑртнӑ: нимӗҫ салтакӗсем пурте ӳсӗр пулнӑ иккен. Пӗррремӗш атакӑна сирсе пӑрахнӑ, анчах нимӗҫсем иккӗмӗш хут атака тума тытӑннӑ. Ку расра вӗсем шуса пынӑ, пирӗн боецсем вӗсене хирӗҫ контратакӑна тухнипе кӗтсе илнӗ. Тӑшмансене штыксемпе чиксе оборонӑллӑ вырӑнтан каялла ҫӗклесе ҫапнӑ. Ӗнер каҫ пӗр совхоз районне нимӗҫсен танкӗсем татса кӗнӗ. Рокоссовский командирӑн боецӗсем пӗр самантра тӑшманӑн 7 машинине пӗтерсе тӑкнӑ, ыттисене хупӑрласа илнӗ. Паян ытти танксене те пӗтӗмпех пӗтерсе тӑкнӑ. Ҫапла вара тӑшман татса кӗнине пӗтерсе лартнӑ.

Вязьма енче нимӗҫсем пирӗн оборона участокне ҫавӑрса илме хӑтланаҫҫӗ. Вӗсем ялсенчен пӗрне татса кӗнӗ. Ҫав яла танксен пысӑк мар колонни йышӑнса илнӗ те, малалла кайма хӑтланса пӑхнӑ. Анчах пирӗн чаҫсем тӗл персе, хӑюллӑн тата татӑклӑн пырса ҫапса, фашистсен машинисене пӗтерсе тӑкнӑ, нимӗҫсем ҫав участокра малалла каяс ҫула пӳлсе лартнӑ.

Капитан Рыбаков чаҫӗ тӑшмана хирӗҫ вӑйлӑн ҫапӑҫать. Боецсем хӑйсен вырӑнне пӑрахмаҫҫӗ. Капитан ҫапла калать: «Вилетпӗр, анчах каялла чакмастпӑр».

Боецсем те ҫавӑн пекех тӳсӗмлӗн ҫапӑҫаҫҫӗ. Вӗсем тӑшман атаки ҫине контратакӑсем туса ответлеҫҫӗ. Вӗсем ҫавӑн пек хӑюллӑ пулни тата чӗререн парӑнса ҫапӑҫни хӑватлӑ вӑй пулса тӑрать, ҫав иксӗлми вӑйпа ӗнтӗ вӗсем Мускав патне пырса кӗрекен ҫулсем ҫинче темиҫе кун хушши нимӗҫсен дивизийӗсене чарса тӑраҫҫӗ.

Иртнӗ кун хушшинче пирӗн летчиксем пысӑк ӗҫсем турӗҫ. Штурмовиксем тата бомбардировщиксем тӑшманӑн грузсем тата ҫынсем турттарса пыракан 157 автомашинине, 127 танкне, 15 орудине, 6 автоцистернине пӗтерсе тӑкнӑ. Совет авиаторӗсем тата тепӗр ӑнӑҫлӑ операци тунипе мухтанма пултараҫҫӗ. Ҫав операцие 4 кун каярах тунӑ пулнӑ, анчах вӑл ӗҫӗн результачӗсене паян ҫеҫ тӗплӗн пӗлнӗ. Пирӗн авиаци ҫӗрле тӑшманӑн питӗ те кирлӗ аэродромӗсем ҫине пысӑк ушкӑнпа кайса тапӑннӑ. Вӑл вӗҫев хӑюллӑ, мастерлӑх енӗпе халиччен илтмен, нимӗҫсен тылне питӗ те пӗлсе тунӑ рейд пулнӑ. Совет летчикӗсем ҫӗр каҫиччен фашистсен 350 самолетне пӗтерсе тӑкнӑ. Ҫакӑ вӑл нимӗҫ авиацине чылай туйса илмеллех пырса ҫапни пулнӑ!

Ҫавӑн пек ӗнтӗ фронтӑн Хӗвеланӑҫ енчи обстановка. Тӑшман халӗ те наступлени тӑвать-ха. Вӑл ҫӗнӗ вӑйсем илсе пырать, ним ҫинчен шутласа тӑмасӑр пирӗн оборонӑна татса Мускав патнелле пыма тапаланать.

О. КУРГАНОВ.

Действующи арми, октябрӗн 18-мӗш.

Совет войскисен паттӑрлӑхӗ

Хӗвеланӑҫ енче совет войскисем противникӑн пирӗн фронтӑн чылай участокӗсенче наступлени тӑвакан танковӑй тата пехота чаҫӗсем хӗссе пынине геройла тытса тӑраҫҫӗ, уйрӑмах ӗнер Можайск, Калинин, Мало-Ярославец енӗсенче вӑйлӑ ҫапӑҫусем пынӑ. Хоменко командирӑн войскисем артиллерирен персе тӑнӑ хыҫҫӑн вӑхӑтлӑха нимӗҫсем йышӑнса илнӗ К. хули ҫине наступлени тума тытӑннӑ. Хулана пырса кӗнӗ ҫӗрте тата хула урамӗсенче хаяр ҫапӑҫусем пуҫланса кайнӑ, вӑл ҫапӑҫӑва икӗ енчен те танксемпе мотопехотӑсем йышлӑн хутшӑннӑ. Ҫапӑҫу каҫхине тӗттӗм пулачченех пынӑ. Подразделенисенчен пӗрне ҫавтери хӑвӑрт атака туса тӑшмана хулан ҫурҫӗр-хӗвелтухӑҫ енчен хӑваласа кӑларма май килнӗ. Каҫ пулнӑ тӗле ҫав подразделениех противника Т. юханшывӗн хӗвелтухӑҫ енчи ҫыранӗ патне хӗссе пынӑ. Н-ски танковӑй часть ӑнӑҫлӑн ҫапӑҫнӑ, вӑл К. хули ҫине кӑнтӑр енчен тапӑнса пынӑ. Совет танкисчӗсем противникӑн темиҫе огневой точкине путарса лартнӑ тата унӑн пехотине нумай пӗтерсе тӑкнӑ.

Ӗнер Рокоссовский командирӑн чаҫӗсен участокӗнче юнлӑ ҫапӑҫусем пулса иртнӗ. Унта противник, О. пункт патне татса кӗрес тесе, наступление 70 танк таран тата мотопехота йышлӑн кӗртсе янӑ. Ҫапӑҫусем чылай ҫӗрлеччченех пынӑ. Рокоссовский чаҫӗсенчи боецсемпе командирсем темиҫе хутчен тӑшман ҫине контратака тунӑ, нимӗҫсен 11 танкне тата салтакӗсемпе офицерӗсене нумай пӗтерсе тӑкнӑ.

Нимӗҫсен командованийӗ, Можайск, енне пысӑк вӑйсем илсе пырса тултарнӑ та, хӗвелтухӑҫ енне татса тухас ӗмӗтпе ӗнер каллех хӑйӗн войскисене шоссе ҫулӗсем тӑрӑх наступление кӗртсе янӑ. Ҫул юппинче танксен пысӑк ҫапӑҫӑвӗ пуҫланса кайнӑ. Противник ҫавтери пысӑк ҫухатусем тӳссе темиҫе километр малалла куҫнӑ, анчах вӑл малалла хӗссе пырассине Ильюшенко командирӑн чаҫӗсем хӑюллӑн контратака туса чарса лартнӑ.

Ҫавӑн пекех, ӗнер Мало-Ярославец енче те вӑйлӑ ҫапӑҫусем пулнӑ. Тӑшман унта ҫӗнӗрен танковӑй тата пехотнӑй чаҫсем пухса пӗр кун хушшинче шоссе тӑрӑх темиҫе хутчен атакӑна кӗнӗ, вӑл пирӗн оборонӑна пӗр тӗлтен татса тухма хӑтланнӑ. Противникӑн атакисене сирсе пӑрахнӑ, ӑна пысӑк ҫухатусем кӳнӗ.

Р. районӗнче пирӗн мотострелковӑй чаҫсенчен пӗри, танксем пулӑшнипе, нимӗҫсен пехотин батальонне ҫӗмӗрнӗ тата тӑшманӑн нумай танкӗсене пӗтерсе тӑкнӑ. Ҫав батальонӑн юлашкийӗ ним йӗркесӗр каялла чакать.

Ҫанталӑк начар тӑрать пулсан та, пирӗн авиаци нимӗҫсен пӗр ҫӗре пухӑнса тӑнӑ войскисем, танксен колоннисем ҫине штурмласа тата бомбӑсем пӑрахса, противникӑн чӗрӗ вӑйӗсене ӑнӑҫлӑн пӗтерсе пырать. Юлашки пилӗк кун хушшинче кӑна хӗвеланӑҫ енчи фронтсенчен пӗринче, туллимар сведенисем тӑрӑх, тӑшманӑн ҫӗр танкне, 189 автомашинине, 42 мотоциклне, 6 цистернине, 2 йывӑр орудине, 2 зенитнӑй батарейине тата ытти вооруженисене нумай пӗтерсе тӑкнӑ. (ТАСС).

ДЕЙСТВУЮЩИ АРМИ. **Укерчĕк çинче:** перебежка. (Хĕвеланăç енĕ). М. Альперт фотоÿкерчĕкĕ. (ТАСС фотохроники).

Орел патĕнчи çапăçусем

ДЕЙСТВУЮЩИ АРМИ, октябрĕн 18-мĕш. **(ТАСС спец. корр.)** Орел патне нимĕçсем танксен икĕ дивизине тата пехотăн темиçе полкне илсе пынă. Вĕсем Орела илетпĕр те, малалла питĕ хăвăрт каятпăр, тесе шухăшланă. Совет войскисем хирĕç çирĕп тăрса хăюллăн çапăçнипе пула вĕсен планĕсем арканса кайрĕç.

Орел патĕнчи татти-сыпписĕр пыракан çапăçусем фашистсене халран ярса вăйсăрлатаççĕ. Темиçе кун хушши пынă пĕр çапăçура кăна нимĕçсем пирĕн танксен тата пехота чаçĕсем вăйлă çапнипе 120 танк, 8 йывăр оруди, 30 противотанковăй оруди çухатнă, вилнисемпе суранланнисен шучĕ 1.100 çынран иртсе каять. Фашистсене совет авиацийĕ кунран та ытларах çухатусем кÿрет. Вăл тăшман аэродромĕсене тăтăшах тапăнать, пĕр çĕре пухăннă мотомехвăйĕсемпе пехотăна аркатса тăкать, неприятель войскисен çапăçăва кĕмелли йĕркисене хăйĕн тĕл тивекен вучĕпе персе пĕтерсе пырать. Совет авиацийĕн ĕçĕсем мĕн тери пысăккăн пулнине çакăнтан та лайăх курăнать: совет летчикĕсем противникăн аэродромсем çинче кăна 90 самолет ытла пĕтерсе тăкнă.

Гитлеровецсем ниçта кайса кĕме пĕлмен пирки пит ăшаланаççĕ, çинеçинех малалла кайма хăтланса пăхаççĕ. Танксен çапăçăвĕсем пыраççĕ, ку çапăçусене пирĕн енчен те, тăшман енчен те темиçе вуншар боевой машинăсем хутшăнаççĕ. Çак хаяр çапăçусенче пирĕн танкистсем уйрăмах паларса тăраççĕ. Хăйсен хăрушă машинисене калама çук лайăх çÿретсе, çапăçусенче ĕмĕр асăнма тивĕçлĕ хăюлăхпа паттăрлăх кăтартса, вĕсем фашистсен танкисчĕсене аçа-çиçĕм пек хăратса тăраççĕ.

Смирнов лейтенантăн танкĕ пирĕн пехотăна наступлени тума пулăшса пынă. Ун çине фашистсен икĕ машини атакăна кĕрсе кайнă. Смирнов вĕсене хирĕç çапăçма пуçланă. Ăнăçлă маневрсем туса тата тĕл персе пынипе, вăл тăшманăнне икĕ танкне те çĕмĕрсе тăкнă. Анчах çапăçура Смирновăн танкне персе çĕмĕрнĕ, унăн машини çунма пуçланă, хăйне амантнă. Паттăр танкист вăл хăй çул уçса панă пирĕн рота малалла кайнине курать. Çакă Смирновăн вăй-халне çирĕплетет. Хăйĕн суранĕсем ыратнине çĕнтерсе, экипаж командирĕ çĕмĕрĕлнĕ машинăна тÿрлетет те, çунакан машинăна çапăçу хирĕнчен хамăрăннисем патне илсе тухать.

Противник танкĕсен хушшине пирĕн танксен ушкăнĕ çĕмĕрсе кĕрсе каять. Вĕсем хушшинче Владимир Одинцов лейтенантăн танкĕ те пулнă. Нимĕçсен виçĕ танкне çĕмĕрсе тăкаççĕ. Тăшманăн противотанковăй оруди снарячĕ Одинцов машинине пырса тивет те, машинăна вут хыпса илет. Аманнă Одинцов çунакан машинăна мĕнпур хăвăртлăхĕпе ярать те, противотанковăй оруди çине пырса кĕрет. Орудирен металл чăмăркки кăна тăрса юлать, оруди расчетне таптаса лапчăтать.

Темиçе сехет иртсен, суранĕсене сыхнă хыççăн, Одинцов каллех çапăçăва кĕрсе каять. Взвод командирĕпе Равенскипе пĕрле вĕсем икĕшĕ хăйсен машинине тăшманăн артиллери позицийĕсем çине илсе пыраççĕ. Вĕсем нимĕçсен батарейине çĕмĕрсе тăкаççĕ, фашистсене темиçе теçетке таран персе пăрахаççĕ. Кĕтмен çĕртен мотор ĕçлеме чарăнать. Совет танкĕ, вырăнтан тапранма пултарайманнине кура, гитлеровецсем машинăна хупăрласа илеççĕ, темиçе бандичĕ танк çине улăхса кайма ĕлкĕреççĕ.

— Рус, тыткăна парăн! — тесе çухăраççĕ фашистсем, башня крышкине ломсемпе çĕмĕрме тытăнаççĕ. Лару-тăру йывăрланса çитет, анчах совет танкисчĕсем çухалса каймаççĕ. Вĕсем хĕснĕ сывлăшпа мотора хута яраççĕ. Танк башнинче тăракан стрелок Бондарев башняна пĕтĕм хăвăртлăхĕпе çавăрса ярать те, танк çине улăхса кайнă фашистсене пурне те сирпĕтсе ярать. Танк малалла çĕмĕрсе каять, фашистсен виллисем урлă çул уçса пырать.

Пирĕн оборонăна çирĕплетме Орелпа Тула облаçĕсенчи мĕнпур халăх тухнă. Темиçе пиншер ĕçсыннисем оборона линийĕсене хушса тунă çĕрте ĕçлеççĕ: танксем каçайми шăтăксем алтаççĕ, хирĕçле юпасем лартаççĕ, эскарпсем тăваççĕ. Тулара та, ытти хуласенче те урамсем тăрăх хĕçпăшалланнă рабочисемпе служащисем пыраççĕ. Фронта çĕнĕрен те çĕнĕрен пополненисем кайса тăраççĕ.

Г. КРЫЛОВ.

Совет авиацийĕн ăнăçлă тапăнăвĕсем

ÇУРÇĔР-ХĔВЕЛАНАÇ ЕНЕ, октябрĕн 19-мĕш. **(«Правда» спец. военкорĕ).** Истребитель-самолетсен Иошин юлташ ертсе пыракан группи ĕнер ирхине тăшман аэродромĕ çине ăнăçлăн пырса тапăннă. Çав вăхăтра тăшманăн вăрттăн аэродромĕ çинче 5 истребитель пулнă.

Пирĕн самолетсем аэродром тĕлне вĕçсе çитнĕ хыççăн тăшман самолечĕсене сыхлакан зенитчиксем пирĕн самолетсем çине пеме тытăннă. Иошин подразделенийĕнчи летчиксем пулеметсенчен темиçе хут пенĕ те, зенитнăй батарейăна пĕтерсе тăкнă, унтан вĕсем питĕ аялтан вĕçсе фашистсен çĕр çинче ларакан самолечĕсем çине бомбăсем тĕл пăрахнă. Çÿлтен пăхсан бомбăсем тÿрĕ пырса тивнипе самолетсем пĕрин хыççăн тепри салана-салана кайни лайăх курăннă. Пирĕн самолетсем аэродром çине бомбăсем пăрахнă тата аэродром йĕри-тавра пулеметран çулса тухнă хыççăн, пирĕн самолетсем хамăр базăна ăнăçлăн вĕçсе пынă.

Çав куннех пирĕн икĕ бомбардировщик тепĕр çĕрте противникăн оборонăллă сооруженийĕсене фото çине ÿкерсе илнĕ. Пирĕн бомбардировщиксем çине кĕтмен çĕртен тăватă «Мессершмитт» пырса тапăннă. Летчик Бочков фашистсен самолечĕсенчен пĕрне курнă та, ун çине тÿррех вĕçсе пынă. Çапăçу самолетсем пĕр-пĕринчен 200 метр хушши аякра вĕçнĕ чухне пуçланса кайнă. Дистанци çавтери хăвăрт кĕскелсе пынă. Вĕсем хушшинче 50 метр çеç юлнă хыççăн «Мессершмитт» аяккалла çавăрăнса кайнă, 3 пин метр çÿлĕшĕнчен вăл çĕр çинелле хăвăрттăн анма тытăннă. Бочков ку çапăçу ăнăçлăн пулнине шанса вăйлăн аманнă тăшмана хăваламан, вăл ыттисене атакăлама тытăннă. Ытти виçĕ стервятник пĕлĕтсем хушшине васкавлăн кĕрсе çухалнă. Пирĕн самолетсем фотоÿкерчĕксене ăнăçлăн тунă та, пĕтĕм составĕпе хамăр базăна таврăннă.

Пирĕн çĕр çинчи чаçсенчен пĕри Бочков персе антарнă фашистсен истребителĕ пирĕн территори çине ÿкни çинчен штаба часах пĕлтернĕ.

С. БЕССУДНОВ.

Хĕрлĕ Çар боецĕсем валли ăшă тумтирсем

ОКТЯБРЬСКОЕ. Хĕрлĕ Çар боецĕсем валли ăшă тумтир парасси районра кунран-кунах вăйланса пырать. Ку тарана çитсе районĕпе 2013 тир, 38 мăшăр çăматă, 202 мăшăр чăлха, 276 мăшăр алсиш, 845 килограмм çăм, 273 мăшăр тăла панă. Кунсăр пуçне оборона фондне заем облигацийĕсем 75.195 тенкĕлĕх, укçан 15.722 тенкĕ панă.

Ăшă тумтир пухасси районра вăйланса пырать.

ÇĔРПУ. Патăрьелĕнчи туллимар вăтам шкулти V—VII классенче вĕренекен пионерсемпе шкул ачисем çывăхри колхозсене çĕрулми кăларас ĕçре пулăшрĕç. Шкул ачисем иртнĕ эрне хушшинче «Богатырь», «13 лет Октября» колхозсене кайса пулăшса пачĕç. Çĕрулми кăларас ĕçре пуринчен ытла VII класра вĕренекенсем малта пычĕç, пĕр-пĕринпе ăмăртса ĕçлерĕç. Шкул ачисем пурĕ 100 ĕçкунĕ ытла туса, унăн тивекен тупăша оборона фондне пама пулчĕç.

Сентябрĕн 25-мĕшĕнче Ивановăри «1905 çул» колхоз çумĕнчи драмкружок «Земля» ятлă пьесăна выляса пачĕ. Спектакль лартса тупнă 156 тенкĕ укçапа драмкружок коллективĕ Хĕрлĕ Çарти боецсем валли 2 ваткăллă фуфайка, 2 ваткăллă брюки туянса районри комиссине леçсе пачĕ.

Октябрь уявĕ умĕнхи социализмлă ăмăрту

Ăмăртăва хутшăнчĕç

КУКЕÇ. Альгешри «Паха тĕрĕ» артель членĕсем Л. М. Каганович ячĕпе тăракан заводри рабочисемпе работницăсен чĕнĕвне сÿтсе-явнă хыççăн IV-мĕш квартал планне декабрĕн 25-мĕш тĕлне тултарма обязательство илчĕç. Вĕсем илнĕ обязательствăна пурнăçлама Октябрь уявĕ умĕнхи ăмăртăва хутшăнса ĕçлеме тытăнчĕç. Çĕвĕ çĕлекен цехпа тĕрĕ тĕрлекен цех, çыхакан цехпа сăрлакан цехсем пĕр-пĕрне ăмăртăва чĕнчĕç. Ĕçре яланах лайăх тĕслĕхсем кăтартса малта пыракан çĕвĕç Чермаков юлташ Петров юлташа ăмăртăва чĕнчĕ.

Артельре нормăна ирттерсе тултаракансен шучĕ ÿссех пырать. Çыхакан цехри С. Григорьева юлташ виççĕмĕш квартал планне 171 процент, В. Николаева 170 процент тултарнă. Сăрлакан цехри Матькова юлташ квартал планне 164 процент тултарнă. Артельре кашни цех, кашни рабочипе работница ăмăртура малти рете тухассишĕн тăрăшса ĕçлеççĕ. Октябрь уявĕ умĕнхи ăмăрту пуçланнăранпа икĕ номер стена хаçачĕ тухрĕ. Унта рабочисемпе работницăсен лайăх ĕçĕсене кăтартса панă.

Т. ЛОГИНОВ.

Планран ирттерсе 61 пин тенкĕлĕх продукци

ЕТĔРНЕ. Районри колхозсемпе промартельсенче Аслă Октябрь уявĕ умĕнхи социализмлă ăмăрту анлăн сарăлса пырать. Колхозниксем уява пысăк çитĕнÿсем тунипе кĕтсе илессишĕн кĕрешеççĕ. Сталин ячĕпе тăракан промартель членĕсем октябрь уйăхĕнче планран ирттерсе 61 пин тенкĕлĕх продукци туса кăларма обязательство илнĕ. Çак обязательствăна халь ăнăçлăн пурнăçласа пыраççĕ. Комсомолка Фирсова тата Гричкова юлташсем кулленхи нормăна 150 процент таран тултараççĕ. Çавăн пекех оборона ĕçне вăйлатса пыраççĕ. Кашни рабочи Октябрь уявĕччен пĕр çар специальноçне вĕренме обязательство илнĕ. Комсомолка Шимягина юлташ ПВХО иккĕмĕш сыпăк нормине пама хатĕрленсе çитнĕ

Я. СОРОКИН.
И. ЛЬВОВ.

* * *

ЕТĔРНЕ. Урапакассинчи «Правда» колхоз членĕсем Л. М. Каганович ячĕпе тăракан подшипниксем тăвакан заводри рабочисемпе работницăсем, инженерсемпе техниксем чĕнсе каланине сÿтсе-яврĕç. Колхозниксем шарикоподшипниковецсен чĕнĕвне ырларĕç, Октябрь уявĕ умĕнхи ăмăртăва хутшăнса стахановла движение пур ĕçре те анлăн сарса яма, ĕçре çĕнĕ çитĕнÿсем туса ĕçлеме пулчĕç.

Октябрь уявĕ çитиччен юлашки юлнă тырăсене çапса пĕтерсе, государствăна тырă, аш-какай, укçа-тенкĕ парăмĕсене пĕтĕмпех парса татма пулчĕç.

Сĕтел умне 70 çулхи старик Роман Степанов тухрĕ.

— Эпĕ Л. М. Каганович ячĕпе тăракан заводри рабочисен чĕнĕвне ырлатăп. Пур ĕçе те вăрçă вăхăтĕнчи пек йĕркелесе ярас пулать. Акă, манăн 4 ывăл Хĕрлĕ Çарта Германи фашизмне хирĕç кĕрешеççĕ. Эпир пур парăмсене те вăхăтра парса татсан — Хĕрлĕ Çара пулăшу пулать. Эпĕ хамăрăн хакла боецсемшĕн нимĕн те шеллес çук,—тесе вăл юлашки 25 тенкĕ самообложени укçине çавăнтах кăларса финагента тыттарчĕ. Хăйĕн пекех парăмсене татма ыттисене те чĕнчĕ. Ун хыççăн çавăнтах Козлов, Глазков çемьисем парăмсене парса татрĕç.

В. ЛАЗАРЕВ.

Вĕренекенсен обязательствисем

КУСЛАВККА. Октябрĕн 15-мĕшĕнче комбинатри ФЗО шкулĕнче вĕренекенсен пухăвĕ пулчĕ. Çав пуху Октябрь уявĕ умĕнхи социализмлă ăмăртăва хутшăнасси çинчен сÿтсе-яврĕ.

Вĕренекенсем хăйсем çине çакăн пек обязательствăсем илчĕç: вĕренÿре ĕлкĕрсе пыма; производствăра пурте «отлично» тата «хорошо» паллăсем илме; дисциплинăна çирĕп пăхăнса тăма; производствăра ĕçленĕ чухне ĕç вăхăтĕпе туллин усă курма; брак тумасăр ĕçлеме; материалсене тата электроэнергие перекетлеме; инструмента тата ытти япаласене тирпейлĕ тыткалама пулчĕç.

Çавăн пекех шкулта вĕренекенсем ПВХО ĕçне вĕренсе ноябрĕн 15-мĕшчен зачет пама, ГСО кружокĕнчен ноябрĕн 7-мĕшчен вĕренсе тухма, ГТО тата Ворошиловла тĕл перекенĕн нормисене ноябрĕн 25-мĕшчен пама обязательство илнĕ.

Вĕренекенсем пĕр-пĕринпе ăмăрту договорĕсем тунă.

Октябрĕн 16-мĕшĕнчех виççĕмĕш станочнăй группăра вĕренекенсем Анатолий Шаринов, Василий Бирюков, С. Бурмистров производствăра тăрăшса ĕçлерĕç, хăйсене тума хушнă ĕçсене кĕске вăхăтра тата пысăк пахалăхпа туса пычĕç.

С. МИШУТКИН.

Англи авиацийĕн ĕçĕсем

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Англин информаци министерстви пĕлтернĕ тăрăх, ĕнер Англи авиацийĕ Вăтаçĕр тинĕсĕн тĕрлĕрен пайĕсенче активлăн ĕçленĕ. Тинĕс авиацийĕ сутуилÿ тумалли 4 суднăран тăракан, 4 эсминец хÿтлесе пыракан караванна тупса палăртнă. Кашниех 5000—6000 тонна водоизмещениллĕ икĕ судно çине тата 4000 тонна водоизмещениллĕ тепĕр судно çине торпедăсем ярса тапăннă. Йывăр бомбардировщиксем противникăн аэродромĕсенчен пĕрин çине пырса тапăннă, чупса пырса вĕçсе çĕкленмелли çул çине, аэродромри çуртсемпе казармăсем çине бомбăсем пăрахнă. Бомбардировщиксен тепĕр соединенийĕ Сицилия утравĕ çинчи Трепань аэродромĕ çине пырса тапăннă. Бомбăсем пырса ÿкнипе, чупса пырса вĕçсе çĕкленмелли çулсене, аэродромсемпе çуртсене çĕмĕрсе тăкнă тата аэродромра ларнă пĕр самолета çунтарса янă.

Вăтам бомбардировщиксем тинĕс авиацийĕн Сиракузăри бази çине пырса тапăннă. Противникăн истребителĕсем тапăнсан, вĕсене хирĕç виçĕ бомбардировщик çапăçма пуçланă. Сиенленнĕ хыççăн истребитель çапăçуран тухнă. Вăтам бомбардировщиксен тепĕр соединенийĕ Триполитанире транспорта тата питех те кирлĕ ытти объектсене атакăланă. Летчиксем аялтанах вĕçсе иртнĕ чух çул тăрăх пыракан темиçе грузовика тата транспорт кăкарса пыракан тягачсене пĕтерсе тăкнă. Триполири аэродромсенчен пĕрин çине бомбăсем пăрахса, Англи бомбардировщикĕсем темиçе самолета çунтарса янă, çав аэродром çинче пытарса лартнă 12 самолет пулнă.

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Официальнăй йĕркепе панă коммюникере çапла каланă: октябрĕн 19-мĕшĕнче каçхине противникăн пĕр самолечĕ Хĕвелтухăç Англи çыранĕнчи пĕр пункт çине бомбăсем пăрахнă, хăшпĕр сиенсем пулнă. Çĕрле противникăн темиçе самолечĕ виçĕ пунктра бомбăсем пăрахнă. Вĕсенчен пĕринче пысăк мар сиен пулнă. Хĕвелтухăç Англире бомбăсем çурăлнипе темиçе çын аманнă. Противникăн пĕр самолетне персе антарнă.

Шербург хули вырнаçса тăракан çурмаутрав çине Англи истребителĕсем темиçе хутчен те вĕçсе пырса радиостанци çине, аэродромсенчи икĕ самолетпа ангарсем çине пулеметсенчен пенĕ. Истребительсен ытти соединенийĕсем Франци çыранĕ тăрăхĕнче Булонь тата Дьепп хулисем çинче вĕçнĕ, кунта противник самолечĕсене тĕл пулман.

Тобрук гарнизонĕ валли Лондонран панă радиопередача

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви пĕлтернĕ тăрăх, ĕнер Тобрук гарнизонĕ валли Лондонран ятарласа радиопередача панă. Импери генеральнăй штабĕн начальникĕ генерал Джон Дин, Тобрука хÿтлекенсене саламласа, çапла каланă: Мальта гарнизонĕ Вăтаçĕр тинĕсĕ Англи аллинчех юлма пулăшнă пекех, Тобрук гарнизонĕ те Египет оборонин тĕрекĕ пулать, тенĕ. «Эпир сирĕнпе савăнатпăр, — тенĕ малалла Джон Дин. — Эсир Тобрук çине нимĕçсем сывлăшран тапăннине сирсе ятăр, противник типçĕр çинчен тунă атакăсене сиртĕр тата тăшмана пырса çапма сирĕн пур майсем те пур». Тобрук гарнизонĕн составне кĕрекен Польша чаçĕсене Польша генеральнăй штабĕн начальникĕ саламланă. Радиопередачăна Англин 8 салтакĕ хутшăннă, вĕсем нумаях та пулмасть Тобрукран Лондона пырса çитнĕ пулнă.

Франци шахтерĕсен массăллă стачки

ЛОНДОН, октябрĕн 19-мĕш. (ТАСС). «Таймс» хаçатăн де Голль çарĕпе пĕрле çÿрекен корреспонденчĕ çапла пĕлтерет: çар штабĕнче интереслă документ — Нор тата Па-де-Калэ департаменчĕсенчи шахтерсен нумаях пулмасть пулса иртнĕ пĕтĕмĕшлĕ забастовки çинчен тĕплĕн тĕрĕслесе пĕлме кайнă Виши правительствинчи паллă чиновниксенчен пĕрин докладне илнĕ.

Доклад чи малтанах çакна палăртать: çав стачка ун çинчен халăх мĕн пĕлнинчен чылай вăйлăн пулса иртнĕ. 9.000 шахтертан 95 проценчĕ икĕ эрне яхăн ĕçе тухман. Нимĕçсем пурне те арестлесе çÿреме тытăнсан тата бастовка тăвакансенчен 2000 çынна тĕрмене хупса лартсан çеç стачкăна путарса лартнă пулнă. Чиновник хăйĕн докладĕнче малалла çапла кăтартса панă: çав стачка нимĕçсене хирĕç тата Виши правительствине хирĕç пулнă, мĕншĕн тесен çав шахтăсем нимĕçсен вăрçă хатĕрĕсем тăвакан промышленноçĕ валли кăмрăк парса тăнă пулнă, нимĕçсен аллине сутса янă шахтерсен пурнăçĕшĕн Виши правительстви пачах та тăрăшман. Забастовка пуçласа ямалли малтанхи сăлтав — продовольстви пачах çитменни пулнă, шахтерсем иртнĕ хĕлтенпех тăтăшах выçă пурăннă. Нимĕçсем продовольстви ыйтăвне кăштах çăмăллатма пулнă, анчах та уншăн ĕç кунне вăрăмлатма хушнă. Доклад авторĕн сăмахĕсем тăрăх, горняксенчен чи нумай пайĕ хăйсен профсоюзĕсем майлă тăраççĕ тата Виши правительствин пропагандине çавтери сахал ĕненеççĕ. Шахтерсем хушшинче нимĕçсене курайманни хыттăнах сисĕнет. Куррьер, Острекур тата Экс-Шапель шахтисенчи рабочисем забастовка пуçланă хыççăн çийĕнчех çав забастовка пĕтĕм бассейнĕпе сарăлнă. Çавăн хыççăн нимĕçсем массăллăн арестлеме тытăннă. Арестленисенчен 1000 çынна ытла ссылкăна янă.

Франци гражданĕсене хĕсĕрлени

БЕРН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Виширенпĕлтернĕ тăрăх, унта кашни кунах çĕршер çынна Франци гражданствисĕр хăварни çинчен пĕлтереççĕ. Октябрĕн 19-мĕшĕнче Франци гражданствисĕр хăварнисен официальнăй списокĕсенче 110 çын ятне асăннă, вăл шутра 90 француз. Çав французсем хушшинче паллă общественнăй деятельсем, ученăйсем, артистсем, архитекторсем тата адвокатсем нумай. Кунта çак ĕçе çĕршывра фашистсене хирĕçле движени ÿссе пынă пирки тăваççĕ, тесе кăтартса параççĕ.

Чехсене массăллăн асаплантарса вĕлерни

НЬЮ-ЙОРК, октябрĕн 18-мĕш. (ТАСС). Юнайтед пресс агентстви çапла пĕлтерет: «государство интересĕсене сутнăшăн» е саботаж тунăшăн айăпласа 17 чеха асаплантарса вĕлерни çинчен халăха официальнăй йĕркепе пĕлтернĕ.

НЬЮ-ЙОРК, октябрĕн 19-мĕш. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствин Берлинри корреспонденчĕ Прагăран Германири информаци бюровĕн пĕлтерÿне парать. Унта çапла каланă: çĕрĕç министерствин паллă работникне Фреолиха тата чехсен тепĕр группине асаплантарса вĕлермелли çинчен приговор йышăннă. Вĕсене экономикăллă саботаж тунă тесе айăплаççĕ.

Нимĕç салтакĕсем хушшинче фашизма хирĕçле шухăш-кăмăлсем

СТОКГОЛЬМ, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Стокгольмра пурăнакан Дани çыннисем Лондонри радио Данин виçĕ летчикĕ Германин гидросамолечĕсем çинче Англие вĕçсе пыни çинчен пĕлтернĕ хыпара пысăк тимлĕхпе кĕтсе илнĕ. Вăл летчиксене Англи морякĕсем тинĕс çинче тупнă. Дани патриочĕсем çапла каласа панă: вĕсем ытти 20 датчансемпе антифашистсемпе пĕрле концлагерьтен тухса тарнă, вĕсене унтан тухса тарма фашистсене хирĕçле вырăнти пĕр организаци пулăшнă. Çав виçĕ çынна нимĕçсен çар аэродромĕ çине кĕрсе кайма май килнĕ, вăл аэродром Данин хĕвеланăç çыранĕсенче вырнаçнă пулнă. Вĕсем самолет çине ларнă та вĕçсе тарнă. Çанталăк начар пулнă пирки вĕсен ирĕксĕрех тинĕс çине анса лармалла пулнă.

Данин Стокгольмра пурăнакан çыннисем нимĕçсен Данири салтакĕсем хушшинче, уйрăмах нимĕçсен Данири аэродромĕсене пăхса тăракан технически персонал хушшинче, фашизма хирĕçле шухăш-кăмăлсем вăйлăн сарăлса пынине кăтартса параççĕ.

Италири лару-тăру

АНКАРА, октябрĕн 19-мĕш. (ТАСС). Италири лару-тăрăва пăхса тухнă май, «Анадалу» хаçат çапла çырать: Италия халĕ темĕн чухлĕ çитменлĕх, асап тÿсет. Итали çĕршывĕнче фашистла режима курайманни пур çĕрте те ÿссех пырать. Италия ют çĕрсене тытса илесси çинчен халĕ шутлама та пултараймасть. Халĕ вăл хăйĕн çĕрĕсене çăлса хăварасси çинчен кăна шухăшлать. Хаçат çакна паллă тăвать: Англия çĕнтерсен е тата Германия çиеле тухсан та Италишĕн хуйхăллă пурнăç çитсе тухать. Италишĕн пĕр çул кăна уçă выртать: кĕрсе ÿкнĕ инкекрен епле те пулин йÿнĕрех хакпа çăлăнса тухасси, урăхла каласан, противниксемпе сепаратлă мир тăвасси.

Гарриман Рузвельт умĕнче доклад тунă

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Лондонри радио пĕлтернĕ тăрăх, СССР, Англи тата США представителĕсен Мускаври канашлăвĕнчи Америка делегацийĕн председателĕ Гарриман Мускаври тата Лондонри канашлусен результачĕсем çинчен çырнă доклада Рузвельта панă. Ыран Гарриман Рузвельт патне пырса хăй доклад туса парать.

Америкăн Хĕрлĕ Хĕрес обществине вăйлатма

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви пĕлтернĕ тăрăх, вооруженине кивçен арендăна парасси çинчен калакан закона çĕнĕрен пăхса тухас тĕлĕшпе ĕçлекен комиссине Рузвельт çыру янă. Çак çырура Рузвельт Америкăн ютçĕршывсенчи Хĕрлĕ Хĕрес обществи валли татах 50 миллион долларлăх кредит уçма ыйтать

Брет генералăн заявленийĕ

НЬЮ-ЙОРК, октябрĕн 19-мĕш. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствин Лондонри корреспонденчĕ пĕлтернĕ тăрăх, Америка çарĕн сывлăш вăйĕсен начальникĕ генерал Брет çапла каланă: йышăннă план тăрăх — Америка самолечĕсем Çывăх-Хĕвелтухăçĕнче Англи самолечĕсене пĕтĕмĕшпех улăштармалла, мĕншĕн тесен пушхир условийĕсенче вĕсем хăйсене вĕсенчен лайăхрах енĕпе палăртнă. Брет çапла палăртнă: Англин Çывăх-Хĕвелтухăçĕнчи авиацийĕнче Америка самолечĕсен шучĕ халех ĕнтĕ çурринчен нумай иртсе кайнă. Малалла Брет çапла кăтартса панă: Атлантика океанĕн кăнтăр пайĕ урлă каякан авиаци çулне ÿстерсе вăйлатмалла, мĕншĕн тесен Америка самолечĕсем Çывăх-Хĕвелтухăçне çак çулпа куçаççĕ, — тенĕ.

Грузовой икĕ парохода Англие пани

ЛОНДОН, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви Нью-Йоркран çапла пĕлтерет: вооруженине кивçен е арендăна парасси çинчен кăларнă закон тăрăх Америкăн хăвăрт каякан икĕ грузовой пароходне — 6.550 регистровăй брутто-тонна тоннажлă «Эвставия» тата 3.500 регистровăй брутто-тонна тоннажлă «Гавиан Фипер» пароходсене Англие панă.

Болгарири предприятисенчи саботажсем

АФИНЫ, октябрĕн 20-мĕш. (ТАСС). Софи хулинчен илнĕ сведенисем тăрăх, юлашки вăхăтра Болгарири предприятисенче, уйрăмах Германи заказĕсене пурнăçлакан предприятисенче, час-часах саботажсем тума тытăннă. Влаçсем Болгарири антифашистсене хытă тыткалаççĕ. Гавас-ОФИ агентствин Софири корреспонденчĕ пĕлтернĕ тăрăх, çак кунсенче Софи хулинчи военнăй трибунал тăватă антифашиста саботажла ĕçсем тунă тесе айăпласа персе пăрахмалла приговор йышăннă. Виçĕ антифашиста çак ĕçе хутшăннă тесе тĕрлĕ сроклăха—15 çултан пуçласа 20 çул таран—тĕрмене хупса лартмалла тунă.

Норвегири гитлерла террор

СТОКГОЛЬМ, октябрĕн 19-мĕш. (ТАСС). «Дагенс нюхетер» хаçат пĕлтернĕ тăрăх, çак юлашки икĕ уйăх хушшинче Квислинг влаçĕсем вырăнти самоуправленисенче 150 председателе вырăнтан кăларнă. Административнăй аппарата кунран кун тасатса пыраççĕ. Тем пек йывăр айăпласан та, Норвегире нумай хуласенче тĕттĕмлетмелли правилăсене пурнăçа кĕртмеççĕ. Влаçсем паракан распоряженисем тăрăх электростанцисем çав правилăсене пăхăнман çынсене текех электричество çутти памаççĕ. Драман хулинче çак майпа 100 гражданăн хваттерĕсене электричество çутти пама чарăннă, вĕсен ĕнтĕ темиçе уйăх хушши тĕттĕмре лармалла пулать.

Гестапо чĕннипе Норвеги полицийĕн начальникĕ Берлина пынă. Вăл унта Чехипе Моравм протекторĕпе Гейдрихпа тĕл пулса калаçнă, унăн «опычĕпе» Норвегире усă курма пулнă.

Скандинаври телеграф бюровĕ çапла пĕлтерет: Квислинг влаçĕсем Норвеги епископĕсене, пуринчен ытла Ослори епископа Берграва хытă хĕстереççĕ. Вĕсене квислинговецсем—эсир государствăна хирĕçле никама пăхăнман уйрăм политикăллă лини тытасси çинчен вĕрентетĕр, тесе айăплаççĕ. Епископсене кĕç-вĕç арестлессине кĕтсе тăраççĕ.

«Социалдемократен» хаçат пĕлтернĕ тăрăх, Ослора 4 вăтам шкула хупнă. Икĕ шкулĕнче вĕренекенсем çак юлашки кунсенче Англи самолечĕсем Норвеги çинче вĕçсе çÿренĕ чух Норвеги нацин гимнне юрланă тата вĕсем: «Нацист-директор пĕттĕр!» тесе кăшкăрнă.

Ответлă редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0—67, редактор заместителĕн — 3—97, редакци секретарĕн — 4—40, пропаганда пайĕн — 4—97, парти пурнăç пайĕн — 1—97, ялхуçалăхĕпе промышленность пайĕсен — 0—88, çырусемпе рабселькорсен пайĕн — 2—30, дежурнăйăн — 6—23, «Ленин çулĕпе» журналăн — 0—85, издательство конторин—0—23.

НТ 6814. Гор. Чебоксары, типография № 1 Управления издательств и полиграфии при СНК ЧАССР. Заказ № 490. Ф. 6. 58А84 п. л.